

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tilsynsrapport

Felles tilsyn om meldeplikten til barnevernet og
barnevernets tilbakemeldinger til offentlige meldere

Bærum kommune

Sammendrag

Statsforvalteren fører tilsyn med Bærum kommune. Temaet for tilsynet er meldeplikten til barnevernet og barnevernets tilbakemeldinger til offentlige meldere.

Formålet med tilsynet er å bidra til å øke etterlevelse av meldeplikten slik at barn som er utsatt for omsorgssvikt får nødvendig hjelp. Barnevernet er avhengig av å få informasjon om bekymringer om barnets omsorgs- og livssituasjon for å kunne vurdere om det er behov for hjelp og omsorg, og eventuelt gi slik hjelp til rett tid. Dersom barnevernet ikke får nødvendige bekymringsmeldinger, kan det føre til at barn blir utsatt for omsorgssvikt, eller at det tar for lang tid før barn får hjelp, omsorg og beskyttelse. Det er derfor viktig at de som har den daglige kontakten med barn, melder fra når vilkårene for å melde er oppfylt.

Statsforvalteren skal undersøke hvordan meldeplikten til barnevernet praktiseres i barnehager, skoler, helsestasjon og skolehelsetjenesten. Statsforvalteren skal også undersøke hvordan kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at ansatte ivaretar meldeplikten. Om ansatte melder skal ikke være personavhengig og tilfeldig, men være resultatet av systematisk styring og ledelse (internkontroll). I tillegg skal Statsforvalteren undersøke om kommunen sikrer at barnevernet gir tilbakemelding til dem som har sendt melding om bekymring for et barn.

Vi har funnet at Bærum kommune sikrer at ansatte i skole og i helsestasjons- og skolehelsetjenesten oppfylder plikten til å melde til barnevernet. Vi har også funnet at kommunen sikrer at barnehagemyndigheten veileder og fører tilsyn med barnehagenes oppfyllelse av meldeplikten til barnevernet. Videre har vi funnet at kommunen sikrer at barnevernstjenesten gir tilbakemelding om mottatt melding til offentlige meldere innen fristen. Vi har imidlertid funnet at kommunen ikke sikrer at barnevernstjenesten gir tilbakemelding etter avsluttet undersøkelse til samtlige offentlige meldere innen fristen.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	4
1.1	Gjennomføring av tilsynet	4
1.2	Oppsummering	4
2	Hvilke lovkrav stilles til kommunen?	5
2.1	Statsforvalterens myndighet til å føre tilsyn på de ulike områdene	5
2.2	Meldeplikten til barnevernet	5
2.3	Barnevernstjenestens plikt til å gi tilbakemelding til meldere	6
2.4	Krav til internkontroll	6
3	Kommunens organisering	7
4	Statsforvalterens observasjoner og vurderinger	8
4.1	Sikrer kommunen at ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten oppfyller plikten til å melde til barnevernet?	8
4.1.1	Observasjoner	8
4.1.2	Vurdering.....	10
4.1.3	Konklusjon	12
4.2	Sikrer kommunen at ansatte i skolen oppfyller plikten til å melde til barnevernet?	12
4.2.1	Observasjoner	12
4.2.2	Vurdering.....	13
4.2.3	Konklusjon	14
4.3	Sikrer kommunen at barnehagemyndigheten veileder og fører tilsyn med barnehagens oppfyllelse av meldeplikten til barnevernet?	14
4.3.1	Observasjoner	14
4.3.2	Vurdering.....	16
4.3.3	Konklusjon	17
4.4	Sikrer kommunen at barnevernstjenesten gir tilbakemelding til offentlige meldere? ...	18
4.4.1	Observasjoner	18
4.4.2	Vurdering.....	19
4.4.3	Konklusjon	20
5	Konklusjoner	21

1 Innledning

Statsforvalteren har gjennomført tilsyn med hvordan kommunen gjennom sin internkontroll sikrer at ansatte i skole, helsestasjon og skolehelsetjenesten melder til barnevernet når det er grunnlag for det, og at barnevernstjenesten gir tilbakemelding til offentlige meldere i rett tid og med riktig innhold. Statsforvalteren har også undersøkt om kommunen har internkontroll som sikrer at de som barnehagemyndighet gjennomfører veiledning og tilsyn for å påse at barnehagene oppfyller regelverket. Kommunedirektøren skal gjennom systematisk styring og kontroll følge med på at regelverket følges og iverksette tiltak på områder med risiko for svikt eller der lovbrudd avdekkes.

Begrepet «meldeplikt» er brukt om den delen av opplysningsplikten til barnevernet som gjelder å gi opplysninger til barnevernet på eget initiativ. Den øvrige opplysningsplikten inngår ikke i tilsynet.

1.1 Gjennomføring av tilsynet

Kommunen ble varslet om tilsynet den 01.02.2024. Statsforvalteren mottok dokumentasjon fra de involverte tjenestene og det ble holdt et formøte med kommunen den 25.04.2024. Ansatte i barnevernstjenesten, barnehager, helsestasjonstjenesten, skolehelsetjenesten, barnehagekontoret og skoler har besvart ulike temaer gjennom et Forms skjema. Statsforvalteren har hatt tilgang til kommunens kvalitetssystem Compilo, der kommunen blant annet har sitt avvikssystem og aktuelle rutiner/prosedyrer for ansatte. Vi har gjennomgått et utvalg av anonymiserte bekymringsmeldinger fra skole, skolehelsetjeneste og helsestasjonstjeneste.

Barnevernstjenesten har hatt en gjennomgang av 20 barnevernssaker der det er sett på om det er gitt tilbakemelding til melder etter mottatt bekymringsmelding og etter undersøkelsen er konkludert. Statsforvalteren har mottatt funnene fra denne gjennomgangen.

Vi har også vært på tilsynsbesøk og intervjuet enkelte tjenesteledere, samt kommunalsjefene innen barnevern, skole, kompetanse og forvaltning samt barn, unge og familietjenester. Vi intervjuet direktør for Oppvekst, samt kommunedirektør.

Vi sendte foreløpig rapport til dere 24.10.2024. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Vi mottok tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten fra dere 06.11.2024. I tilbakemeldingen påpekte dere noen faktafeil i foreløpig rapport. Dette er nå rettet opp.

1.2 Oppsummering

Tilsynsmyndigheten har funnet at Bærum kommune sikrer at ansatte i skole og i helsestasjons- og skolehelsetjenesten oppfyller plikten til å melde til barnevernet. Vi har også funnet at kommunen sikrer at barnehagemyndigheten veileder og fører tilsyn med barnehagenes oppfyllelse av meldeplikten til barnevernet. Videre har vi funnet at kommunen sikrer at

barnevernstjenesten gir tilbakemelding om mottatt melding til offentlige meldere innen fristen. Vi har imidlertid funnet at kommunen ikke sikrer at barnevernstjenesten gir tilbakemelding etter avsluttet undersøkelse til samtlige offentlige meldere innen fristen.

Tilsynet viste at kommunen har et kvalitetssystem der blant annet tjenestene har tilpassede rutiner, prosedyrer og sjekklister for at de ansatte skal melde bekymring til barnevernstjenesten. Det gis opplæring i tilsynets tema, og de ansatte er kjent med at meldeplikten er personlig. Opplysningene som er fremkommet viser at ansatte i skole, barnehage og helsestasjons- og skolehelsetjenesten tar kontakt med barnevernstjenesten for anonyme drøftinger når de har behov for det. Kommunen har også ukentlige møter for kommunalsjefene innenfor tjenesteområdene. Barnevernstjenestens foredrag «Bekymret for et barn» blir trukket frem som et positivt innslag for opplæring til ansatte som er omfattet av tilsynet. Slik kompetansedeling fra barnevernstjenestens side vurderes som positivt og kan bidra til at de ansatte styrkes i sin oppmerksomhet for å melde bekymring for et barn når vilkårene for dette er oppfylt. Samtidig vil vi påpeke at det er viktig at barnevernstjenestens ressurser i tilstrekkelig grad benyttes til tjenestens kjerneoppgaver i henhold til barnevernlovens bestemmelser. Videre så er det kommuneledelsen og ledelsen for de ulike sektorene sitt ansvar å sikre at ansatte får hensiktsmessig opplæring. Barnevernstjenestens tilbud om kompetansedeling kan således ikke erstatte kommuneledelsens overordnede ansvar når det gjelder å sikre nødvendig opplæring til ansatte i de forskjellige sektorene.

2 Hvilke lovkrav stilles til kommunen?

2.1 Statsforvalterens myndighet til å føre tilsyn på de ulike områdene

Statsforvalteren kan føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter særlovgivningen, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.2018 nr. 83. (kommuneloven) § 30-2.

Statsforvalterens myndighet til å føre tilsyn følger av:

- helse- og omsorgstjenesteloven § 12-3
- opplæringsloven § 14-1 (§ 29-2 i ny opplæringslov av 01.08.2024)
- barnehageloven § 54
- barnevernloven § 17-3

Videre i dette kapitlet gis det en oversikt over hvilke krav som blir undersøkt i tilsynet.

2.2 Meldeplikten til barnevernet

Meldeplikten går fram av følgende bestemmelser:

- helsepersonelloven § 33
- opplæringsloven § 15-3 (§ 24-3 i ny lov)
- barnehageloven § 46

Hensikten med å ta inn meldeplikten i særlovgivningen er å tydeliggjøre den enkelte ansattes selvstendige plikt til å melde fra til barnevernet, uavhengig av taushetsplikten. Meldeplikt til barnevernet er også regulert i barnevernsloven § 13-2. Innholdet i meldeplikten i særlovene og barnevernsloven er innholdsmessig lik. Barnehageloven § 46 har imidlertid ikke med punktet om alvorlige atferdsvansker. Språklige og begrepsmessige endringer som kom med ny barnevernslov som trådte i kraft 01.01.2023, har ingen betydning for forståelsen for innholdet i meldeplikten.

En forutsetning for meldeplikten er at ansatte som utfører tjenester eller arbeid etter opplæringsloven, barnehageloven og helse- og omsorgstjenesteloven, har en oppmerksomhet mot barns behov for tiltak fra barnevernet. Oppmerksomhetsplikten inngår i bestemmelsene om meldeplikt.

Kommunen som barnehagemyndighet skal gjennom veiledning og tilsyn påse at barnehagene oppfyller regelverket, det vil si om barnehagene tilrettelegger for at de ansatte kan oppfylle meldeplikten.

2.3 Barnevernstjenestens plikt til å gi tilbakemelding til meldere

Barnevernstjenestens plikt til å gi tilbakemelding til dem som har meldt bekymring til barnevernet følger av barnevernsloven § 13-3.

2.4 Krav til internkontroll

Kommunen (ved kommunedirektøren) skal gjennom sin internkontroll sikre at den som utfører tjeneste eller arbeid i barnevernet og skoler, oppfyller meldeplikten, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunen skal etter helsepersonelloven § 16 organisere virksomheten slik at helsepersonell blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter. Bestemmelsen må ses i sammenheng med helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 tredje ledd, som fremhever grunnleggende krav til internkontroll, og med forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten.

Selv om reguleringen av internkontroll går frem av ulike lov- og forskriftsbestemmelser, vil kravene til internkontroll som undersøkes i dette tilsynet innholdsmessig være sammenfallende.

Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at de som barnehagemyndighet gir veiledning og fører tilsyn for å påse at barnehagene oppfyller meldeplikten, jf. barnehageloven §§ 10, 46 og 53, jf. kommuneloven § 25-1.

3 Kommunens organisering

Bærum kommune er den mest folkerike kommunen i Akershus med 131 726 innbyggere per 2. kvartal 2024.¹

Kommunen er organisert i seks områder, der hvert område ledes av en direktør. Direktørområdet Oppvekst består av åtte avdelinger med hver sin kommunalsjef:

- Barnehage vest
- Barnehage øst
- Kompetanse og forvaltning
- Skole utvikling
- Skole 1
- Skole 2
- Barn, unge og familietjenester
- Barnevern

Barnehagene er fordelt på områdene Barnehage Vest og Barnehage Øst. Barnehagemyndigheten (Barnehagekontoret) er plassert i Kompetanse og forvaltning. Grunnskoleavdelingen som bistår skolene med kompetanseutvikling og forvaltning, er også plassert her. De enkelte skolene er fordelt på områdene Skole 1 og Skole 2, mens området Skole utvikling har et overordnet ansvar for utvikling og for spesialskolene og kulturskolen. Skolehelsetjenesten og Helsestasjonen tilhører området Barn, unge og familietjenester. Etter en omorganisering i kommunen, ble områdene nevnt over, i tillegg til Barnevern, områder med egne kommunalsjefer i 2022.

Kommunalsjefene i området Oppvekst har ukentlige ledermøter.

Kommunen har 41 skoler og 119 barnehager (44 kommunale). Alle skolene har skolehelsetjeneste med helsesykepleier. Kommunen har seks helsestasjoner.

Våren 2024 piloterer Bærum kommune BTI-modellen (Bedre tverrfaglig innsats) i hele området Oppvekst. Alle tjenester som er omfattet av dette tilsynet er dermed representert i dette arbeidet. Det er utarbeidet en digital handlingsveileder og det jobbes parallelt med å utarbeide rutiner for de ulike ressursene i modellen, samt det tverrfaglige samarbeidet. De ulike tjenestenes rolle i BTI-modellen skal piloteres. Dette inkluderer barnevernets rolle i BTI, samt hvordan samhandlingen skal foregå på en hensiktsmessig måte i henhold til faglige og juridiske rammer. BTI forankres også på ledernivå i tjenestene slik at de er klare for en utrulling høsten 2024.

---

¹ [Kommunefakta – SSB](#)

4 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger

4.1 Sikrer kommunen at ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten oppfyller plikten til å melde til barnevernet?

4.1.1 Observasjoner

Bærum kommune har sendt oss dokumentasjon på rutiner og prosedyrer som gjelder meldeplikten, samt gitt oss tilgang i kvalitetsportalen Compilo. Kommunen har en prosedyre som gjelder ved «vold, overgrep og omsorgssvikt». Her er det beskrevet at alle ansatte skal være oppmerksomme på forhold som kan avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt. Det er beskrevet tiltak som skal bidra til å lette slik observasjon, samt spesielle forhold som de ansatte skal være oppmerksomme på. Vi har også mottatt kommunens «flytskjema for bekymring for et barn», som gir en beskrivelse av hvordan en slik bekymring skal håndteres. Videre foreligger det en prosedyre som beskriver hvordan de ansatte skal gå frem for å melde til barnevernstjenesten. I dette dokumentet står også lovteksten for meldeplikten til barnevernet. Alle de nevnte dokumentene er tilgjengelige for de ansatte i kvalitetssystemet. Avdelingsledere har ansvar for at alle ansatte er kjent med prosedyren og for at den revideres. Det fremgår at avvik skal meldes i kommunens avvikssystem.

Vi mottok svar på en spørreundersøkelse sendt til 19 ansatte og fire ledere i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, inkludert helsestasjon for ungdom. Alle helsesykepleiere og leger rapporterte om at det er en kultur for å observere barn med tanke på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten. Et stort flertall av de ansatte på tvers av yrkesgrupper svarte at arbeidsgiver hadde bidratt til å gi dem kompetanse til å kunne gjenkjenne tegn på omsorgssvikt, og at de hadde blitt gjort oppmerksomme på når de hadde meldeplikt til barnevernet. De viste blant annet til fagdager, informasjonsmøter med barnevernet, informasjon ved ansettelse og veiledning. Svarene viste at de ansatte gjennomgående har lav terskel for å diskutere vanskelige saker med kolleger og ledere, samt for å drøfte saker anonymt med barnevernstjenesten. Det fremkom også at det er godt kjent at meldeplikten er et individuelt og selvstendig ansvar. Alle helsesykepleiere bekreftet at de er kjent med prosedyren for å sende bekymringsmelding. Et fåtall av legene var ikke kjent med kommunens prosedyre for å melde til barnevernet. De ansatte som hadde sendt bekymringsmeldinger til barnevernet skrev at de hadde sendt melding uten ugrunnet opphold.

Avdelingsledere opplyste om at de hadde gjort de ansatte kjent med regelverket for meldeplikt til barnevernet gjennom fagdager med barnevernstjenesten, prosedyrer og flytskjema i kompetanseportalen, samt ved at de ansatte diskuterte saker med leder. Det fremkom at de ansatte skal gjennomgå en kompetansemodul om avdekking av vold hvert andre år. Lederne i skolehelsetjenesten holder seg oppdatert og har oversikt over hvordan meldeplikten blir overholdt blant annet ved at ansatte diskuterer saker med dem ved behov. Det ble også vist til at de har en sjekkliste for ansatte der de skal krysse av for å ha lest informasjon i kvalitetssystemet. På denne listen er blant annet flytskjema for bekymring for et barn, prosedyre for å melde og

lowverket som omhandler meldeplikten til barnevernet. Meldeplikt er også jevnlig oppe som tema på avdelingsmøter. Senest høsten 2023 holdt barnevernstjenesten et foredrag om meldeplikten på et avdelingsmøte for skolehelsetjenesten. De hadde også hatt gruppeoppgaver der de ansatte skulle vurdere om meldeplikten var utløst i utvalgte hypotetiske saker. Det fremkom at det holdes jevnlig veiledning for de ansatte om temaet meldeplikt, at det foreligger prosedyrer, og at nye medarbeidere får informasjon om disse ved ansettelse. Det ble opplyst at avdelingsleder mottar en rapport over meldte saker årlig, samt blir involvert i noen enkeltsaker. Lederne svarte gjennomgående at de tilrettelegger for at meldinger blir sendt uten ugrunnet opphold. Det blir blant annet tilrettelagt for dette ved å prioritere slike saker dersom ansatte har behov for å diskutere med leder før de blir sendt.

I intervjuene med kommunalsjef og tjenesteledere ved Barn, unge og familietjenester fremkom det at de har et tett samarbeid med barnevernstjenesten. De har en samarbeidsrutine og to faste samarbeidsmøter per år. Kommunalsjefene, inkludert kommunalsjef for barnevernstjenesten, har også felles møter ukentlig der problemstillinger relatert til meldeplikten eller samarbeidet blir tatt opp fortløpende ved behov. Videre fremkom det at helsestasjons- og skolehelsetjenesten har fagdager der barnevernet holder foredraget «Bekymret for et barn». Tjenesteledere og avdelingsledere vurderer fortløpende behov for opplæring og kompetanseheving og melder inn behov til barnevernstjenesten når de trenger å arrangere «Bekymret for et barn»-foredrag. Kommunalsjefen mottar regelmessig oversikt over hvor mange meldinger som har blitt sendt til barnevernstjenesten fra tjenestestedene. Kommunen er kjent med at Bærum kommune lå lavt i antall meldinger i forhold til antall barn sammenlignet med landsgjennomsnittet. Dette hadde vært oppe til diskusjon og vurdert flere ganger. De hadde ikke kommet frem til en forklaring på dette, men de har gjort vurderinger og har oppmerksomhet på temaet. De har også fokus på vurderingen mellom meldeplikten og taushetsplikten. Kommunalsjefen er trygg på at de ansatte har god kompetanse på dette.

Videre fremkom det at helsestasjonstjenesten har sjekklister for nyansatte, en for alle ansatte og i tillegg egne for helsesykepleiere, leger og sekretærer. Disse sjekklister inneholder opplæring om meldeplikten og flere relevante dokumenter. Fagleder gjennomgår opplæring og sjekklister med nyansatte helsesykepleiere og leger. Gjennomgangen inkluderer prosedyre for å melde til barnevernet. Fagleder har ansvar for at prosedyrene er oppdatert og at alle ansatte gis lik opplæring. Alle ansatte har tilgang til kvalitetssystemet der sjekklister er tilgjengelige. De ansatte ved helsestasjonstjenesten fikk presentert foredraget «Bekymret for et barn» med barnevernstjenesten sist i februar 2024. Det er planlagt å holde dette foredraget en gang i året fremover. Helsesykepleierne har fagdager to ganger i måneden der meldeplikten til barnevernet er blant temaene som tas opp. Helsesykepleierne har mest erfaring og kompetanse når det gjelder å melde bekymringer til barnevernet, og de blir i stor grad trukket inn i saker der leger eller jordmødre har bekymringer for et barn. Det ble opplyst om at jordmødrene kobler på helsesykepleier ved helsestasjonen dersom de har bekymringer under et svangerskap. Barnet blir da fulgt opp av helsesykepleier rett etter fødsel. Videre ble det informert om at det i disse tilfellene vanligvis er helsesykepleier som sender melding til barnevernstjenesten der det er grunnlag for det. Det er rutiner for at helsesykepleier er på hjemmebesøk hos alle etter fødsel og at jordmødre i tillegg tilbyr hjemmebesøk til de som er ekstra sårbare. Leger i små stillingsprosenter får ikke den samme opplæringen eller gjennomgangen med fagleder ved nyansettelse. Dette skyldes at det er stor utskifting blant legene og at det er vanskelig å inkludere

de legene som er få timer per uke på helsestasjonen. Legene og helsesykepleierne samarbeider godt. De snakker mye sammen og diskuterer saker, også der det gjelder bekymring for et barn. Ofte er det naturlig at helsesykepleiere følger opp felles saker videre der det er behov for å melde til barnevernstjenesten.

For skolehelsetjenesten, inkludert Helsestasjon for ungdom, foregår opplæring i meldeplikten på avdelingsnivå og ansvaret for dette er delegert til avdelingslederne. Det ble opplyst om at det ikke er felles opplæring på tvers av avdelingene. Avdelingslederne vurderer imidlertid fortløpende behovet for opplæring i sine avdelinger, og individuelt for enkelte ansatte dersom dette blir etterspurt. Videre fremkom det at alle helsesykepleierne får veiledning av godkjente veiledere eller psykologspesialister en gang i måneden, og at temaet med bekymringsmeldinger til barnevernet kommer opp jevnlig i forbindelse med saker som blir drøftet der. Legeoppgavene i skolehelsetjenesten blir utført av leger tilknyttet helsestasjonstjenesten, men det skal opprettes en legestilling tilhørende skolehelsetjenesten som fremover skal ha ansvar for skolestartundersøkelsene. I intervjuene kom det ikke frem hvordan nyansattopplæringen blir gjennomført for skolehelsetjenesten, men det ble vist til at avdelingsledere har et selvstendig ansvar for dette og at de ansatte kan melde interesse for foredraget "Bekymret for et barn" i regi av barnevernstjenesten dersom de har behov for dette. Det ble opplyst om at mange i skolehelsetjenesten har jobbet i mange år og er trygge innenfor dette temaet. Tjenesteleder mottar ikke standardiserte tilbakemeldinger om meldinger til barnevernet fra avdelingene, men har mulighet til å hente ut statistikk på dette fra journalsystemet. Dette vil bli gjort det ved behov, men det hadde ikke vært slik behov hittil, ble det opplyst. Avdelingsledere tar opp saker eller forhold ved enkeltskoler med tjenesteleder ved behov og sakene kan deretter tas videre til drøfting med kommunalsjef. Det hadde ikke vært nødvendig å løfte slike saker til kommunalsjef.

I intervjuene fremkom det at kommunen har et kvalitetssystem der det kan meldes avvik og at slike meldinger blir fulgt opp. De ansatte ble oppfordret til å melde avvik. Det hadde imidlertid ikke blitt meldt avvik som hadde med meldeplikten å gjøre. Det ble opplyst at eventuelle klager ville nå kommunalsjef som så orienterer direktør for Oppvekst. Kommunen har flere jevnlige møtearenaer der seksjonene utveksler informasjon og diskuterer saker. Det er jevnlige kontaktpunkter mellom ledere på forskjellige nivåer. Kommunen hadde ikke utført en formell risiko- og sårbarhetsanalyse på temaet meldeplikt til barnevernet, men de hadde vurdert det på generelt grunnlag. På bakgrunn av dette hadde de valgt å løfte barnevern inn i ukentlige møter for kommunalsjefene, representert med egen kommunalsjef, for å styrke samarbeidet mellom barnevernstjenesten og de øvrige tjenestene.

4.1.2 Vurdering

Spørreundersøkelsen, kommunens dokumentasjon og intervjuene med ledelsen viser at de ansatte ved helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Bærum kommune har fått opplæring og har kunnskap om meldeplikten, at det foreligger skriftlige rutiner og prosedyrer for dette samt at disse er kjent og blir fulgt. Vi vurderer derfor at det er sannsynliggjort at ansatte melder til barnevernet når det er grunn til å tro at barnet er i en situasjon som beskrevet i helsepersonelloven § 33. Svarene fra de ansatte og ledere i tjenestene viser at melding til barnevernstjenesten blir sendt uten ugrunnet opphold og dokumentasjonen viser at det ikke er lagt inn noen hindringer i prosessen med å melde. Vi vurderer derfor at ansatte i helsestasjons-

og skolehelsetjenesten melder til barnevernet uten ugrunnet opphold når meldeplikten er oppfylt.

Kommunens internkontroll forebygger brudd på meldeplikten gjennom systematisk opplæring og rutiner. Opplæring skjer både ved nyansettelse og i form av kurs i regi av barnevernstjenesten. Det foreligger skriftlige rutiner og flytskjema for hvordan ansatte skal forholde seg til bekymring for et barn og melding til barnevernstjenesten, og dette er tilgjengelig i kvalitetssystemet til kommunen og kjent for de ansatte. De ansatte opplever at det er en kultur for å observere barn med tanke på forhold som kan føre til behov for tiltak fra barnevernstjenesten og de ansatte beskriver at de konfererer med kollegaer, ledere og barnevernstjenesten ved behov.

Det er en utfordring at leger ansatt i 10-20 prosent stillinger ikke får samme opplæring som resten av de ansatte ved helsestasjonen. Svarene fra spørreundersøkelsen bekreftet at denne gruppen i mindre grad svarte at de har fått opplæring eller kompetanse fra arbeidsgiver om meldeplikten og enkelte svarte også at de ikke var kjent med arbeidsgivers rutiner for meldeplikt. Alle disse oppga imidlertid å ha relevant opplæring og kunnskap fra tidligere. Det fremkom at alle ansatte har fått informasjon om kvalitetssystemet. Disse legene rapporterte om tett samarbeid med helsesykepleiere og at de konfererte med samarbeidene helsesykepleier ved bekymring for et barn. De mente at arbeidsplassen har en kultur for å observere barn med tanke på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten. Det var ikke gjort en konkret risikovurdering med tanke på at legene i små stillinger ikke fikk samme opplæring som øvrige ansatte. Vi vurderer at det er et risikomoment at legene i små stillinger får mindre opplæring relatert til meldeplikten enn øvrige ansatte ved helsestasjonen. Vi ser imidlertid at det er forhold som bidrar til å redusere risikoen, som at alle legene oppgir å ha opplæring fra før og kjenne meldeplikten, samt at alle rapporterer tett samarbeid og konferering med samarbeidene helsesykepleier. Vi mener dette er et punkt kommunen bør vurdere, men vi har ikke funnet at dette utgjør et brudd på krav om internkontroll.

Kommunen avdekker og følger opp brudd på meldeplikten blant annet gjennom sitt avvikssystem og organisering. Kommunens organisering er tilrettelagt for å få til et godt samarbeid på tvers av tjenestene og særlig få inn barnevernstjenesten i dette samarbeidet på samme nivå. Det er tett samarbeid med faste møter mellom kommunalsjefene, inkludert kommunalsjef for barnevernstjenesten. Kommunen piloterer også BTI-modellen (Bedre tverrfaglig innsats) i hele området Oppvekst. Dette bidrar samlet til bedre kommunikasjon, informasjonsutveksling og oversikt. Kommunalsjef for Barn, unge og familietjenester mottar regelmessig oversikt over antall meldinger hvert tjenestested har sendt til barnevernstjenesten, og får slik informasjon om hvordan meldeplikten praktiseres og kan sette inn tiltak ved behov. Kommunen har et avvikssystem der ansatte blir oppfordret til å melde inn avvik, og avvik behandles fortløpende. De ansatte diskuterer saker med avdelingsleder ved behov. Det fremkommer også at avdelingsledere har jevnlig kontakt med tjenesteledere og rapporterer om antall saker meldt til barnevernstjenesten og løfter vanskelige saker og problemstillinger ved behov. Tjenesteledere har jevnlig møter med kommunalsjef som også får oversikt over antall meldte saker og blir involvert i saker eller problemstillinger ved behov. Kommunalsjef rapporterer til direktør for Oppvekst, som igjen rapporterer til kommunedirektør. Det fremkom i

intervjuene at eventuelle bekymringer for hvordan meldeplikten til barnevernstjenesten blir overholdt, vil bli løftet opp så langt det er behov for i denne tjenestelinjen. Vi mener derfor at kommunen har lagt til rette for å avdekke brudd på meldeplikten ved at de har et avvikssystem, oversikt over saker og en organisering der problemstillinger løftes opp i tjenestelinjen ved behov. Det er også lagt til rette for samarbeid på tvers av tjenestene og tett samarbeid med barnevernstjenesten. Kommunen har sannsynliggjort at de vil følge opp eventuelle brudd på meldeplikten. De har ikke hatt noen meldte avvik på området, men det ble i alle intervjuene bekreftet at avvik vil bli fulgt opp og løftet langs tjenestelinjen ved behov, samt at de følger opp og behandler klager.

Gjennom våre undersøkelser så vi at internkontrollen ved helsestasjonstjenesten og skolehelsetjenesten hadde noen forskjeller. Helsestasjonstjenesten hadde sjekklistor for nyansatte tilgjengelig i kvalitetssystemet og det var en helhetlig plan for opplæring som involverte hele helsestasjonstjenesten med regelmessig kurs. I skolehelsetjenesten var ansvaret og oversikt over opplæring i større grad overført til den enkelte avdelingsleder og opplæring skjedde i større grad ved behov. Selv om det var forskjeller i gjennomføringen vurderer vi at kommunen oppfyller krav til internkontroll på begge tjenesteområder.

4.1.3 Konklusjon

Kommunen sikrer at ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten oppfyller plikten til å melde til barnevernet når det er grunn til å tro at barnet er i en situasjon som beskrevet i helsepersonelloven § 33.

Kommunen sikrer at ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten melder til barnevernet uten ugrunnet opphold når meldeplikten er oppfylt.

Kommunens internkontroll er systematisk og tilpasset for å forebygge, avdekke og følge opp brudd på meldeplikten til barnevernet.

4.2 Sikrer kommunen at ansatte i skolen oppfyller plikten til å melde til barnevernet?

4.2.1 Observasjoner

Bærum kommune har sendt inn dokumentasjon og redegjørelse om ansatte i skolens kunnskap om meldeplikten. Når det gjelder felles rutiner i bærumsskolen for meldeplikt til barnevernstjenesten, viste kommunen til at Utdanningsdirektoratets rundskriv «Skolepersonalets opplysningsplikt til barnevernstjenesten» (Udir-10-2012) ligger tilgjengelig for alle ansatte i Compilo. Kommunen opplyste videre at de ansatte i bærumsskolene bruker skjema for offentlige meldere på ks.no til å sende bekymringsmelding. Kommunen fortalte at ansatte i skolen får god opplæring og informasjon om meldeplikten, blant annet gjennom barnevernstjenestens foredrag «Bekymret for et barn». Dette foredraget gjennomføres årlig for tjenestelederne i skolen og var også en del av opplæringen for nyutdannede lærere i 2023. I foredraget gir barnevernstjenesten

en grundig gjennomgang av blant annet reglene for meldeplikt og taushetsplikt, saksgang og fremgangsmåte. Kommunen opplyste også om at det på alle skoler i Bærum var etablert en tverrfaglig ressursgruppe bestående av skolens ledelse, PP-rådgiver, helsesykepleier, spesialpedagogisk koordinator, miljølærer/sosiallærer m.fl. som har formelle møter hver uke eller annenhver uke. I tillegg til enkeltsaker som blir meldt inn, vil ressursgruppene også kunne diskutere generelle saker, for eksempel dersom man er bekymret for et barns omsorgssituasjon. For å skaffe seg informasjon om og kontroll med hvordan meldeplikten etterleves ute på skolene, skrev kommunen at de, som skoleeier, har tett dialog i spesielt krevende saker. Det ble også vist til at kommunalsjefene får tilsendt en skriftlig oversikt fra barnevernet over meldte bekymringer per skole.

Vi intervjuet to kommunalsjefer på skoleområdet i Bærum kommune. De opplyste at de ansatte i skolene er gjort kjent med regelverket for meldeplikt til barnevernstjenesten gjennom årlige presentasjoner fra barnevernstjenesten («Bekymret for et barn») og kurset «Snakke med barn», som alle skoler har vært igjennom. Kommunalsjefene bekreftet at de får oversikt over meldte bekymringer per skole og at de ofte er i dialog med skolene om vanskelig saker knyttet til meldeplikten. De viste også til en sak fra 2020, der tidligere Fylkesmannen i Oslo og Viken hadde konkludert med uriktig bruk av meldeplikten på en av skolene i kommunen. Tilbakemeldingen fra oss ble den gangen delt med rektorene, som et tiltak for å sikre riktig praksis og regelverksforståelse ute på skolene. Kommunalsjefene viste videre til at de har møter med kommunalsjefen for barnevern ukentlig, og at det ville blitt tatt opp med dem dersom barnevernet opplevde en uriktig praksis av meldeplikten fra skolene.

Vi har mottatt svar på spørreskjema (Forms) fra 18 ansatte og rektorene på to skoler i Bærum. Blant de som svarte var det bred enighet om at de ansatte får god opplæring om meldeplikten. Et stort flertall av de ansatte viste til barnevernstjenestens foredrag «Bekymret for et barn», og oppga enten at de selv hadde deltatt på foredraget eller gjennomgått presentasjonen på skolen. Rektorene opplyste at alle ansatte hadde vært gjennom programmet "Snakke med barn", som gir opplæring i å avdekke alvorlig omsorgssvikt og å se etter tegn som kan tyde på omsorgssvikt. Ifølge ansatte er det et grundig kurs, som går over seks steg, hvor de ansatte blant annet får øve på ulike scenarioer sammen med kollegaer. Videre ga svarene et klart inntrykk av at meldeplikten til barnevernet er et tema som regelmessig blir tatt opp, blant annet på planleggingsdager, trinnmøter og utviklingstid. Et klart flertall av de ansatte bekreftet at de er bevisste på forhold som kan tyde på omsorgssvikt og at de var kjent med meldeplikten til barnevernet. De svarte også at de vet at meldeplikten er personlig, og at de ville sendt bekymringsmelding dersom de selv mener vilkårene for å melde er oppfylt, selv om andre ansatte eller rektor er uenig. Av svarene vi mottok i spørreskjemaene var det ingenting som tilsier at det tar uforholdsmessig lang tid før en bekymringsmelding blir sendt. Videre viste svarene at de fleste ansatte ville diskutert saken med kollegaer/ledelsen før de meldte, og at det er lav terskel for å kontakte barnevernstjenesten for å drøfte saker anonymt.

4.2.2 Vurdering

Etter vår vurdering viser svarene i Forms at de ansatte i skolen har god kjennskap til reglene for meldeplikt til barnevernet. Det er en kultur blant de ansatte for å observere barn med tanke på

forhold som kan utløse meldeplikten og å drøfte bekymringer med kollegaer og barnevernstjenesten, ved behov. På bakgrunn av de observasjonene vi har gjort i tilsynet, legger vi til grunn at ansatte melder til barnevernet når det er grunn til å tro at barnet er i en situasjon som beskrevet i opplæringsloven § 15-3. Vi legger også til grunn at meldinger til barnevernet blir sendt uten ugrunnet opphold.

Vi ser at kommunen sørger for at de ansatte får god opplæring, gjennom regelmessige foredrag fra blant annet barnevernstjenesten og gjennomgang av regelverket på planleggingsdager. Videre er det felles rutiner og meldeskjema for ansatte i skolen. På denne måten sørger kommunen for å forebygge brudd på meldeplikten til barnevernet.

Kommunalsjefene for skole har oversikt over antall bekymringsmeldinger som har blitt sendt fra den enkelte skole og samarbeider tett med rektorene i krevende saker. På denne måten skaffer kommunen seg informasjon om hvordan meldeplikten praktiseres. Ved å opprette en egen kommunalsjefstilling for barnevernstjenesten i 2022, har kommunen sørget for et tettere samarbeid på oppvekstområdet. Regelmessige møter mellom kommunalsjefene for skole og barnevern bidrar etter vår oppfatning til at kommunen kan avdekke og følge opp eventuelle brudd på meldeplikten.

Informasjonen vi har mottatt i dette tilsynet viser at de ansatte i bærumsskolen har god kjennskap til reglene for meldeplikt til barnevernet. Kommunen sørger for at denne kunnskapen blir opprettholdt gjennom systematisk og tilpasset opplæring. Etter vår oppfatning er det derfor lav risiko for brudd på regelverket. Som følge av dette mener vi at de tiltakene kommunen har for å avdekke og følge opp eventuelle avvik på området er tilstrekkelige.

4.2.3 Konklusjon

Kommunen sikrer at ansatte i skolen melder fra til barnevernet når det er grunn til å tro at barnet er i en situasjon som beskrevet i opplæringsloven § 15-3.

Kommunen sikrer at ansatte i skolen melder til barnevernet uten ugrunnet opphold.

Kommunens internkontroll er systematisk og tilpasset for å forebygge, avdekke og følge opp brudd på meldeplikten til barnevernet.

4.3 Sikrer kommunen at barnehagemyndigheten veileder og fører tilsyn med barnehagens oppfyllelse av meldeplikten til barnevernet?

4.3.1 Observasjoner

I barnehagemyndighetens redegjørelse og oversendt dokumentasjon ser vi at barnehagemyndigheten viser til at barnehageloven § 46 regulerer barnehagepersonalets meldeplikt til barnevernet.

Barnehaagemyndigheten skriver at den kartlegger risiko for brudd på regelverket ved systematisk bruk av nasjonale og lokale kilder, som gir informasjon om den enkelte barnehages etterlevelse av regelverket. Som eksempler på kilder viser den til årsmelding og resultatregnskap i BASIL, foreldreundersøkelser, barnehaagemyndighetens kartlegging og kontroller, klagesaker og bekymringsmeldinger, barnehagenes hjemmesider og årsplan, medieoppslag og henvendelser fra andre aktører og samarbeidspartnere.

Videre skriver barnehaagemyndigheten at den har utarbeidet et eget system for innsamling av informasjon fra barnehagene, og at på bakgrunn av denne informasjonen gjennomfører den risiko- og sårbarhetsundersøkelser i den enkelte barnehage.

Excel-skjemaet "Oversikt over innhentet informasjon og dokumentasjon" inneholder en oversikt over den informasjonen barnehaagemyndigheten har om alle barnehagene. I skjemaet ser vi at barnehaagemyndigheten har vurdert om det foreligger mangler eller avvik.

Vi har i tillegg mottatt to eksempler på ROS-vurderinger av enkeltstående barnehager, en ordinær og en familiebarnehage. I forbindelse med ROS-vurderingen knyttet til den ordinære barnehagen, opplyser barnehaagemyndigheten at deres tilsynsteam har mottatt flere henvendelser angående barnehagen. Disse omhandler barnehagens regeletterlevelse etter barnehageloven § 46. Barnehaagemyndigheten skriver videre at ROS-vurderingen knyttet til familiebarnehagen ble gjort etter opplysninger fra årsmelding og en større kontroll av familiebarnehagenes etterlevelse av barnehageloven med forskrifter. Ett av temaene i kontrollen med familiebarnehagene, er hvordan ansatte gjøres kjent med meldeplikten etter § 46. ROS-vurderingene utført av barnehaagemyndigheten viser at det ble besluttet å åpne stedlig tilsyn i de to ovennevnte barnehagene.

Vi har mottatt "Årshjul Tilsynsteam" og "Årsplan for tilsynsteam 2023-2024". I årshjulet fremgår det at barnehaagemyndigheten har en plan for hvilke temaer og bestemmelser i barnehageloven den følger opp hver måned. Videre fremgår det av årsplanen for tilsynsteamet hvordan de skal følge opp de ulike temaene gjennom bruk av virkemidlene veiledning eller tilsyn.

Barnehaagemyndigheten har jevnlig styremøte for kommunale og private barnehager, hvor det blant annet blir gitt veiledning om meldeplikten til barnevernet. Barnevernstjenesten har vært invitert på styremøter for å holde foredrag om meldeplikten. Vi har i den forbindelse mottatt dokumentene "Presentasjon av barnevernstjenesten i Bærum" utført på styremøte for barnehager 13.09.2018, presentasjoner fra foredraget "Bekymret for et barn" utført den 27.01.2021 og 01.09.2022.

I tillegg har vi mottatt informasjon "Barnevernstjenesten er tilgjengelig hele sommeren" sendt til alle barnehagene i kommunen 22.06.2021. I denne informasjonen ser vi at det er lagt ved lenke hvor barnehagene kan melde bekymring digitalt via nasjonal portal for bekymringsmeldinger, samt lenke hvor de kan laste ned meldeskjema for å sende bekymring per brev. Det er også informert om døgnåpen telefon hvor en kan kontakte barnevernstjenesten og lenke til informasjon på Bufdir sine sider.

Barnehaagemyndigheten opplyser om at alle kommunale og de fleste private barnehagene i perioden 2022 -2024 har deltatt i en digital læringspakke som heter *Snakke med barn*.

Læringspakken er utarbeidet av RVTS. Barnehagemyndigheten skriver at målet med læringspakken er å ruste alle ansatte i barnehagene til å fange opp og snakke med barn som har opplevd traumer eller belastninger. Videre at det legges vekt på at alle ansatte om meldeplikt/opplysningsplikt til barnevernstjenesten etter barnehageloven § 46.

Under intervju opplyste barnehagemyndigheten om at barnehagekontoret i Bærum kommune består av et kompetanseteam og et myndighetsteam. Kompetanseteamet består av tolv personer og myndighetsteamet består av åtte personer. Barnehagemyndigheten informerte om at de har mottatt få bekymringsmeldinger rundt meldeplikten til barnevernet. Når de har mottatt meldinger, ber de alltid om en redegjørelse fra barnehagen, og følger deretter opp med direkte veiledning, eller tilsyn. Barnehagemyndigheten vurderte at det lave antallet meldinger fra barnehagene kan skyldes at det jobbes mer tverrfaglig i kommunen enn tidligere, samt at barnehagemyndighetens kompetanseteam er mye ute i barnehagene. Dette vurderte barnehagemyndigheten var med på å løfte kompetansen i barnehagene og bidro til refleksjon om bekymring rundt et barn. Videre opplyser barnehagemyndigheten at de har fått styrket myndighetsteamet juridisk og fått flere digitale oversikter og systemer som støtte i deres daglige arbeid. De viste blant annet til kvalitetssystemet Compilo.

I intervju med kommunalsjef for kompetanse og forvaltning ble det opplyst om at det er et tett samarbeid med barnevernstjenesten. Kommunalsjefene, inkludert kommunalsjef for kompetanse og forvaltning, har felles møter ukentlig der problemstillinger relatert til meldeplikten eller samarbeidet blir tatt opp fortløpende ved behov. Barnehagekontorets kompetanseteam var mye ute og veiledet direkte i barnehagene rundt det å ha bekymring for et barn. Barnehagemyndigheten kunne i tillegg vurdere fortløpende behov for ytterligere kompetanseheving blant de ansatte ute i barnehagene, og melde behov til barnevernstjenesten. Videre i intervjuet kom det frem at barnehagemyndigheten hadde tilgang til kommunens kvalitetsportal Compilo. I kvalitetsportalen er det mulig å gjennomføre ROS vurderinger, samt at det ligger mange opplæringsvideoer i portalen. Det ble vist til at det var mange gode maler tilgjengelig, blant annet rapporter for tilsyn hentet fra Utdanningsdirektoratet og tilpasset til eget bruk i kommunen. Videre ble det vist til systemet Framsikt hvor alle kommunens planer ligger. Dette ble beskrevet som et godt verktøy, hvor det blant annet ble utarbeidet planer for tilsyn, samt egne planer for kvalitetsforbedring. Kommunen har styrket teamet med en ekstra jurist. Kommunalsjefen sa at hun opplevde at barnehagemyndigheten nå favner bredt både faglig og juridisk.

Statsforvalteren ser av kommunens kvalitetssystem at det er en rollebeskrivelse for myndigheten når det gjelder ansvar og oppgaver, og at de er tilgjengelig for alle i Compilo. Vi ser også at kommunalsjef for kompetanse og forvaltning, og tjenesteleder for barnehagemyndigheten er delegert myndighet for oppgaver gitt etter gjeldende bestemmelser for barnehagemyndigheten i barnehageloven og forvaltningsloven.

4.3.2 Vurdering

Informasjonen vi har fått gjennom kommunens redegjørelse og dokumentasjon viser at barnehagemyndigheten har god forståelse og kunnskap om hvilke krav barnehageloven stiller til barnehagene når det gjelder meldeplikten til barnevernet.

Statsforvalteren vurderer at barnehagemyndigheten, gjennom sin innhenting av opplysninger om barnehagene fra flere ulike kilder, egeninitierte kartlegginger og kontroller av barnehagene, jevnlig møter og samarbeid med barnehagenes ledere har kjennskap til hvordan barnehagene oppfyller meldeplikten. Gjennom tett samarbeid og felles møter med barnevernstjenesten på ledernivå får barnehagemyndigheten informasjon om omfanget av meldinger sendt til barnevernet fra barnehagene. Vi ser at tilbakemeldingene bidrar positivt inn i barnehagemyndighetens risikovurdering og veiledning til ansatte ute i barnehagene. Dette blant annet ved at barnehagekontorets kompetanseteam har inntatt en aktiv rolle ute i barnehagene i kommunen med veiledning knyttet til bekymring rundt et barn. Videre har den utviklet et kontrollskjema om barnehagenes etterlevelse av barnehageloven med forskrifter. Ett av temaene i kontrollskjemaet er hvordan barnehagenes ansatte gjøres kjent med meldeplikten etter barnehageloven § 46.

Gjennom dokumentasjonen vi har mottatt vurderer vi at barnehagemyndigheten har vist at de har hatt fokus på meldeplikten til barnevernstjenesten over flere år. I 2022 og 2023 vurderte den blant annet at det var grunnlag for å føre tilsyn med to barnehager knyttet til meldeplikten. Barnehagemyndigheten har årlig hatt presentasjon fra barnevernstjenesten med foredraget «Bekymret for et barn» hvor meldeplikt var på agendaen. Alle kommunale og private barnehager har vært invitert til disse foredragene. Siden 2021 har alle kommunale barnehager og de fleste private barnehagene deltatt i en digital opplæringspakke utarbeidet av RVTS som heter *Snakke med barn*. I en av modulene i denne opplæringspakken er et sentralt tema at alle ansatte i barnehagene skal ha kunnskap om meldeplikt/opplysningsplikt til barnevernstjenesten etter barnehageloven § 46. Gjennom kommunens BTI ser vi også at det er en samhandling mellom tjenestene.

Vi har fått dokumentert at barnehagemyndigheten i Bærum kommune har et eget skjema for risikovurdering av barnehagene. Videre at den har et årshjul med plan for hvilke temaer og bestemmelser i loven som følges opp hver måned gjennom året, samt en plan for hvordan den skal følge opp de ulike temaene gjennom virkemidlene veiledning eller tilsyn. Planen viser en tydelig sammenheng mellom barnehagemyndighetens risikovurdering og valg av virkemiddel.

4.3.3 Konklusjon

Barnehagemyndigheten i Bærum kommune innhenter informasjon for å vurdere om barnehagene oppfyller meldeplikten til barnevernet og gjennomfører veiledning og tilsyn når risikoen tilsier at barnehagen ikke oppfyller denne plikten.

Bærum kommunes internkontroll er systematisk og tilpasset slik at den tilrettelegger for at barnehagemyndigheten kan gi veiledning og føre tilsyn med meldeplikten til barnevernet.

4.4 Sikrer kommunen at barnevernstjenesten gir tilbakemelding til offentlige meldere?

Barnevernstjenesten er organisert med en kommunalsjef (barnevernssjef), avdeling forvaltning samt seks fagavdelinger. Hver avdeling ledes av en avdelingsleder. Dette tilsynet omfatter avdeling barnevernsvakt, mottak og akutt og avdeling undersøkelse.

4.4.1 Observasjoner

Gjennom tilsynet er vi blitt kjent med at barnevernstjenesten har delegasjonsbestemmelse og rollebeskrivelser i Compilo. Dokumentene gir beskrivelser av ansvar og oppgaver til de ulike rollene i tjenesten, og er tilgjengelig for alle gjennom kvalitetssystemet.

Det går frem av tjenestens rutiner at avdeling forvaltning har ansvar for oppdateringer og internkontroll av rutiner i kvalitetsportalen. Dette gjøres i samarbeid med avdelingsleder for avdelingen(-e) rutinen gjelder for, eller avdelingsleder avdeling forvaltning i fellesrutiner for hele tjenesten. Ved behov for større endringer, fremmes det sak i ledermøtet.

Avdelingsleder har et overordnet ansvar for overholdelse av lovkrav om kvalitet og frister i saker i avdelingen. Den har også et overordnet ansvar for at besluttede rutiner implementeres og følges opp i avdelingen. Fagleder skal sikre at lovkrav overholdes i eget team, samt at rutiner og fastsatte mål etterleves og følges opp.

Barnevernssjef opplyste i intervju om at ansvaret for opplæring til ansatte er delegert til avdelingsledere. Det ble også opplyst om at tjenesten utarbeider en månedlig rapport, der sentrale nøkkeltall går frem. Kravet om å gi tilbakemelding til offentlig meldere synliggjøres ikke i denne rapporten, og det er heller ikke annet system hos barnevernstjenesten som sikrer en oversikt over dette.

I dokumentasjonen som er oversendt tilsynsmyndigheten fremgår det at barnevernstjenesten har igangsatt et samarbeid med kvalitetsleder i kommunen for å utarbeide nødvendige tilpasninger i avviksportalen. Dette innebærer blant annet at avvik som gjelder tilbakemelding til melder, vil inngå som egne kategorier. Arbeidet er forventet å være ferdig i løpet av våren 2024. Barnevernstjenesten har årlig opplæring i bruk av avvik- og forbedringsportalen på personalmøtet.

Tilbakemelding til offentlig melder etter mottatt bekymringsmelding

Avdeling mottak har en arbeidsrutine som beskriver oppgaver tilknyttet mottaksarbeidet ved konklusjon av bekymringsmeldinger. Tjenesten har videre maler i sitt saksbehandlingssystem som skal sikre at det gis opplysninger til offentlige meldere om meldingen er henlagt eller om det er iverksatt undersøkelse etter mottatt bekymringsmelding. Tilbakemeldingen skal signeres av barnevernskonsulent og fagleder.

Barnevernstjenestens egen gjennomgang av 20 saker viste at tjenesten gav tilbakemelding til melder etter mottatt bekymringsmelding innen fristen i alle saker. Tilbakemeldingen inneholdt også opplysning om det var igangsatt undersøkelse.

Tilbakemelding til offentlig melder etter undersøkelsen er konkludert

Det går frem av barnevernstjenestens rutiner at det skal gis tilbakemelding til offentlige meldere etter avsluttet undersøkelse. Tjenesten har også en sjekkliste som følger barnets mappe. Dette er en liste der de ansatte skal krysse av når ulike oppgaver er utført – fra mottaksarbeid og til og med til undersøkelsen er konkludert. Å gi tilbakemelding til melder etter undersøkelsen er konkludert, er et punkt i denne sjekklisten. Barnevernstjenesten har maler for å gi offentlige meldere tilbakemelding etter undersøkelsen er avsluttet. Denne skal signeres av barnevernskonsulent og fagleder.

Barnevernstjenestens gjennomgang av egne saker viste at det er mangler i dens praksis på dette området. Av totalt 20 gjennomgåtte saker, ble det gitt tilbakemelding innen frist i seks av sakene. I åtte av sakene var det ikke gitt tilbakemelding i det hele tatt, mens det i seks av sakene var gitt tilbakemelding, men det var senere enn fristen på tre uker. I saker der det ble gitt tilbakemelding til offentlige meldere, inneholdt tilbakemeldingen opplysning om hvorvidt barnevernstjenesten følger opp barnet og familien videre. I tre av sakene inneholdt også tilbakemeldingen opplysninger om hvordan barnevernstjenesten følger opp barnet og familien videre.

Kommunen ser at tilsynet har avdekket behov for å følge opp og forbedre tjenestenes etterlevelse av rutine for tilbakemelding til offentlige meldere etter endt undersøkelse. Det formidles at dette vil inngå som en del av påbegynte prosesser i avdelingens strategi for kvalitetsutvikling i 2024.

Barnevernstjenestens ledere på avdeling undersøkelse oppgir under tilsynet at de har iverksatt tiltak som skal sikre at kravet oppfylles i det videre. Barnevernskonsulentene skal gjennomgå egne saker og selv kontrollere at de har gjennomført alle nødvendige aktiviteter. Tjenesten er i gang med å utvikle arbeidet slik at faglederne på avdelingen kan sikre og kvalitetssikre at kravet følges opp av barnevernskonsulentene.

I kommunens tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten, opplyste de om at arbeidet med å endre barnevernstjenestens internkontroll var i gang slik at den sikrer at det blir gitt tilbakemelding til offentlige meldere i alle saker innen frist.

4.4.2 Vurdering

Statsforvalteren vurderer at barnevernstjenesten har styringsdokumenter som er tilpasset for å sikre at den gir tilbakemelding til offentlige meldere. Den har avklart delegasjonsbestemmelse internt i tjenesten og tydelige rollebeskrivelser. Det går frem av rutiner, sjekklister og maler at den har god kjennskap til kravet som ligger i loven.

Vår vurdering er at tjenesten sikrer at den har en praksis der den gir korrekte tilbakemeldinger til offentlige meldere om mottatt bekymringsmelding. Gjennomgangen av egne saker viste at praksis var i tråd med arbeidsrutinen tilknyttet mottaksarbeidet.

Når det gjelder å gi tilbakemelding til offentlige meldere etter undersøkelse, viser kommunens gjennomgang av egne saker at den ikke har evnet å fange opp svikt på dette området. Det fremgår av både sjekklister og rutiner at dette er oppgaver som skal gjennomføres av

barnevernskonsulent. Det har likevel vært en svakhet ved at ledelsen ikke har klart å fange opp tilfellene der dette ikke har blitt gjort. Ledelsen i avdeling undersøkelse rapporterer selv at den ikke har hatt god nok kontroll på praksis opp mot dette lovkravet.

Tilsynsmyndigheten vurderer at tjenesten må gjøre endringer i sin internkontroll slik at den sikrer at det blir gitt tilbakemelding til offentlige meldere i alle saker innen fristen på tre uker, slik at det ikke er tilfeldig hvilke meldere som får en tilbakemelding. Vi får opplyst at arbeidet er i gang, men har ikke kjennskap til om endringene har gitt forsvarlig praksis.

4.4.3 Konklusjon

Kommunen sikrer at barnevernstjenesten gir tilbakemelding om mottatt melding til offentlige meldere innen fristen.

Kommunen sikrer ikke at barnevernstjenesten gir tilbakemelding etter avsluttet undersøkelse til samtlige offentlige meldere innen frist.

5 Konklusjoner

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Ingen lovbrudd avdekket.

Skolen

Ingen lovbrudd avdekket.

Barnehagemyndigheten

Ingen lovbrudd avdekket.

Barnevernstjenesten

Kommunen sikrer ikke at barnevernstjenesten gir tilbakemelding etter avsluttet undersøkelse til samtlige offentlige meldere innen frist.

Christian Sjeggstad Berg

ass. fylkeslege

Helseavdelingen

Christian Nordset

seniorrådgiver (tilsynsleder)

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Asbjørn Evensen

seniorrådgiver

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Trine Land Nilsen

seniorrådgiver

Sosial- og barnevernavdelingen

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Postboks 325, 1502 Moss | sfospost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/os

